

دانشگاه اصفهان
دانشکده مهندسی کامپیوتر

گزارش پروژه‌ی اول مبانی یادگیری ماشین
مدل رگرسیون برای پیش‌بینی اعتبار مالی افراد

پدیدآورنده:

محمد امین کیانی

۴۰۰۳۶۱۳۰۵۲

دانشجوی کارشناسی، دانشکده‌ی کامپیوتر، دانشگاه اصفهان، اصفهان،
Aminkianiworkeng@gmail.com

استاد راهنما: جناب آقای دکتر کیانی

نیمسال دوم تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

فهرست مطالب

مستندات ۳

۱- مسئله و تحلیل کلی آن: ۳

۲- پیش‌پردازش داده: ۴

۳- انتخاب ویژگی‌ها: ۷

۴- تقسیم داده: ۸

۵- ساخت مدل: ۸

۶- ارزیابی مدل: ۹

۷- تنظیم پارامترها: ۱۰

۸- به‌روزرسانی و بهبود: ۱۱

۹- استفاده نمودارها و اشکال: ۱۱

۱۰- خروجی نهایی: ۱۴

۹- مراجع ۱۵

مستندات

۱- مسئله و تحلیل کلی آن:

- برای این پروژه، می‌توان از الگوریتم‌های رگرسیون خطی، رگرسیون لجستیک و یا **RandomForestRegressor** ... استفاده کرد. چون در پروژه فقط از انواع رگرسور ها میتوان استفاده کرد پس انتخاب کدل ها کمی محدود تر شده و به علت سرسخت بودن دیتاست های داده شده، با خطی و چندجمله ای نمی توان به نتایج و فیت شدن خوبی رسید (خطای ده ها میلیونی و به عبارتی ساده دقت ۰/۶ یعنی مثلا ۶۰ درصد میرسیم که اصلا خوب نبود و مجبور به تغییر مدل شدم اما کد های همین روش را نیز به صورت کامل در فایل کد هایم به صورت کامنت تحت عنوان مدل شکست خورده قرار دادم.) و طبق نکات کلاسی میدانیم که در الگوریتم های درخت تصمیم، رندوم فارست در جاهایی خوب عمل می کند که ویژگی های کتگوریکال زیاد است و در مدل ما موثر! که دقیقا در این دیتاست فقط با دیتا های عددی سر و کار نداریم بلکه استرینگ هایی نیز داریم که باید ابتدا عدد شوند و ... پس اینگونه شد که رندوم فارست را به عنوان یک مدل سریع و خوب و بهینه با دقت بالا (برای تصور بهتر یعنی ۸۸ درصد و خطای زیر ده میلیون استفاده کردم.)

```
model = RandomForestRegressor(n_estimators=100, criterion='squared_error',
                             max_depth=11,
                             min_samples_split=2, min_samples_leaf=1,
                             min_weight_fraction_leaf=0.0,
                             max_features=1.0, max_leaf_nodes=None,
                             min_impurity_decrease=0.0,
                             bootstrap=True, oob_score=False, n_jobs=None,
                             random_state=30,
                             verbose=0, warm_start=False, ccp_alpha=0.0,
                             max_samples=None)
```

۲-پیش پردازش داده:

- نیاز است که داده‌های خود را تمیز و مقادیر خالی را پر کرد.

```
# Remove duplicates
dt.drop_duplicates(inplace=True)

#inplace ==> changes submit on main data

# Remove rows with all elements as NaN(empty)
dt.dropna(how="all", inplace=True) # axis = 0
# Remove columns with all elements as NaN(empty) + # Drop the 'Unnamed: 19'
dt.dropna(axis=1, how="all", inplace=True)

# Drop the 'CLIENTNUM' column
dt.drop("CLIENTNUM", axis=1, inplace=True)
dt.drop("Months_on_book", axis=1, inplace=True)
dt.drop("Total_Ct_Chng_Q4_Q1", axis=1, inplace=True)
# dt.replace("Unknown", np.NaN, inplace=True)

# # Drop the 'Unnamed: 19' column
# dt.drop("Unnamed: 19", axis=1, inplace=True)
```

ابتدا با دروپ ها تکراری ها و خالی ها و چند ستون بدرد نخور (طبق کواریانس تشخیص می دهیم کدام ها از لیبیل کریدیت لیمیت دور تر یعنی به عدد 0 نزدیک تر اند و انها را حذف می کنیم).

```
dt.corr()
```

همچنین، نیاز به انجام فرآیندهای نرمال سازی و انکودینگ نیز می باشد.

```
#hot coding ==> # r2 ==> 86% mse ==> 11 m
# # Encoding categorical data
#converts categorical columns (whose values are categorical) to dummy variables.
# This causes each category to become a new column, and a value of 1 in that
column indicates
```

```
dt = pd.get_dummies(dt)
dt.info()
```

انکد کردن داده ها به روش هات اینکودینگ. چرا؟ چون سایر روش ها از جمله دستی مپ کردن فیچر ها را نیز امتحان کردم و با هر تغییرات و داستانی انقدر که باید تغییری در کاهش خطا نداشت و به خوبی **get_dummies** عمل نمی کرد. درواقع دامی حدود ۲ الی ۳ میلیون ارور کمتری تولید میکند زیرا عدد های نسبت داده شده ی مپ کردن را که رندوم و با تجربه میگذاریم را ندارد و خود به خوبی معیار هارا مناسب تر تعیین میکند پس من این روش را برگزیدم که سریع تر و قوی تر و راحت تر بود اما مپ کردن را نیست به صورت کامنت قرار دادم و هر بار بخواهم با هر کدوم از یکی از این دو روش مدل را پیاده سازی و دو مقدار خطای متفاوت برای مقایسه میتوانم بدست بیاورم. سپس برای نرمال سازی نیاز به انجام هم زمان سه فرایند اسپیلیت و اسکیل و پر کردن Nan ها بود. چرا؟ چون نباید لیبل ها را نیز وارد بازی کنیم و تنها باید روی ورودی ها این اعمال صورت بگیرد و اصلا اگر اینکار را نکنیم و مثل کد های قبلی ام این اعمال روی همه ی داده ها صورت بگیرد دقت به شدت وحشتناک بالا و فیت شدن خوبی دارد که مارا به گمراهی برده و فکر میکنیم مدل بسیار قوی و خوبی زده ایم درحالی که چنین نیست و لیبل وارد بازی شده به تست و ترین ها تقلب می دهد تا بهتر فیت شود که اشتباه است. پس مجبوریم این اعمال را داخل یک بلوک انجام بدیم و به درستی اسپیلیت صورت گیرد و متاسفانه از دقت فرضی ۹۹ درصدی خود بکاهیم!)

کد های این فیت شدن عالی رو نیز کامنت کردم که یادم بماند عجب مدل با دقت و خوبی داشتم... . حیف که روش درستی نبود.) برای نرمال سازی نیز از **StandardScaler** استفاده کردم زیرا احتمال وقوع ها در جامعه اماری ما متفاوت بوده و بهتر از ریسک MinMax است و توزیع گوسی -۳ تا ۳ داریم که

طبق نکات گفته شده در کلاس این کار برای این مسئله بهتر است. برای پر کردن خالی ها نیز از **KNNImputer** استفاده کردم زیرا یکی از بهترین روش های پر کردن خالی ها بر اساس میانگین است و باتوجه به ابرپارامتر همسایگی دیدم که عدد ۷ بهترین گزینه برای این مسئله بوده و با مقادیر دیگر میزان خطا زیاد میشد.

```
# Step 1: Split the dataset
X = dt.drop('Credit_Limit', axis=1)
y = dt['Credit_Limit']
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.2,
random_state=45)

# Step 2: Impute missing values
imputer = KNNImputer(n_neighbors=7, weights="uniform", metric="nan_euclidean")
X_train_filled = imputer.fit_transform(X_train)
X_train_filled = pd.DataFrame(X_train_filled, columns=X_train.columns)

# Step 3: Scale only the training data
scaler = StandardScaler()
X_train_scaled = scaler.fit_transform(X_train_filled)
X_train_scaled = pd.DataFrame(X_train_scaled, columns=X_train.columns)

# Step 4: Impute the missing values in the test data
X_test_filled = imputer.transform(X_test)
X_test_filled = pd.DataFrame(X_test_filled, columns=X_test.columns)

# Step 5: Scale the test data using the scaler fitted on the training data
X_test_scaled = scaler.transform(X_test_filled)
X_test_scaled = pd.DataFrame(X_test_scaled, columns=X_test.columns)

# Calculate Mutual Information
mi_scores = mutual_info_regression(X_train_scaled, y_train)

# Select features based on MI scores
# Here we assume a threshold of 0.01 for demonstration purposes
selected_features = X_train.columns[mi_scores > 0.01]
X_train_selected = X_train_scaled[selected_features]
X_test_selected = X_test_scaled[selected_features]
```

۳- انتخاب ویژگی‌ها:

- بررسی میشود که کدام ویژگی‌ها بیشترین تأثیر را بر اعتبار مالی دارند و از آن‌ها برای مدل خود استفاده می‌کنیم.

یعنی بعد از اسکیل شدن از **Mutual Information** استفاده می‌کنیم یعنی یک به یک فیچر مقایسه و میزان شباهت هارا تعیین می‌کند و عکس آن نیز با Chi-Square میتوان میزان عدم وابستگی را نیز محاسبه که البته چون سرعت اجرای کد را کم کرد و تأثیر بسیار کمی در کاهش خطا داشت پس بهینه نبود و بدرد نمی‌خورد اما میوچال اینفورمیشن حدوداً بیش از نیم میلیون از خطا کم کرد که پس به خوبی عمل کرده و در اینجا به کار ما آمد.

```
# Calculate Mutual Information
mi_scores = mutual_info_regression(X_train_scaled, y_train)

# Select features based on MI scores
# Here we assume a threshold of 0.01 for demonstration purposes
selected_features = X_train.columns[mi_scores > 0.01]
X_train_selected = X_train_scaled[selected_features]
X_test_selected = X_test_scaled[selected_features]

# # Find the minimum value in X_train_selected
# min_value = np.min(X_train_selected)

# # Add the absolute value of min_value to all features
# X_train_non_negative = X_train_selected + np.abs(min_value)
# X_test_non_negative = X_test_selected + np.abs(min_value)

# # Assuming X_train_selected contains both numerical and categorical features
# # Select the top k features based on Chi-Square scores
# k = 5 # Choose the desired number of features
# selector = SelectKBest(chi2, k=k)
# X_train_chi2 = selector.fit_transform(X_train_non_negative, y_train)
# X_test_chi2 = selector.transform(X_test_non_negative)
```

۴-تقسیم داده:

- داده‌های خود را به دو دسته‌ی آموزشی و آزمون تقسیم کرده تا ارزیابی صحیحی روی مدل خود انجام شود.

اینکار همان اسپلیت بود که گفتم به علت درست کار کردن مدل مجبور به همزمانی انجام آن با پر کردن داده و اسکیل کردن بودم و توضیحات را در بخش های قبلی داده ام که چرا و چطور...

۵-ساخت مدل:

- انتخاب مدل مناسب و سپس آموزش مدل با استفاده از داده‌های آموزشی. همان طور که در مقدمه به طور مفصل شرح دادم که سوال چیست و چرا و چگونه به مدل رندوم فارست دست یافتیم، آن را به عنوان بهترین مدل این مسئله در نظر گرفته که البته بعد از آن طبق نکات کلاسی گفته شده سعی کردم از ادابوست استفاده کنم تا مدل را ببینم آیا میتوانم بهبود دهم اما با اجرای آن نیم میلیون به خطا ها افزوده شد و باز هم فهمیدم که همان رندوم فارست برای ما بهتر است! که البته بعد از فیت کردن مدل از حذف خطاهای بازگشتی نیز طبق نکات کلاسی بهره گرفتم و در حد چندین هزار از خطا کاهش داد که خوب و است اما کافی نیست ولی خب آن را قرار دادم.

```
rfe = RFE(model, n_features_to_select=17)
```


۶-ارزیابی مدل:

- استفاده از معیارهایی مانند دقت، صحت، حساسیت و... برای ارزیابی عملکرد مدل خود. حال در اینجا چون با کلاس و کانفیوژن ماتریس ها سروکار نداریم و در داده های پیوسته رگرسیونی دقت را به طور تصوری میتوان یکی از انواع آن یعنی **r²_score** در نظر گرفت و خطا را میانگین مربعات خطاها یا **MSE** استفاده کرد که البته برای بررسی بهتر و بیشتر معیار های فرعی دیگری که قدرمطلق دار و جذر دار مثل **RMSE** و **MAE** نیز محاسبه کردم تا با انواع ارزیابی ها سروکار داشته و نتایج و پیشبینی بهتری داشته باشم.

```
# Model evaluation
from sklearn.model_selection import cross_val_score
from sklearn.metrics import mean_squared_error, r2_score, mean_absolute_error
import math

scores = cross_val_score(model, X_train_filled, y_train, cv=15)
print("Cross-validated scores:", scores)

#-----

r2 = r2_score(y_test, y_pred)
MSE = mean_squared_error(y_test, y_pred)
MAE = mean_absolute_error(y_test, y_pred)

print(f"R2 error:", {r2})
print(f"Mean Squared Error(MSE):", {MSE})
print(f"R Mean Squared Error(RMSE):", {math.sqrt(MSE)})
print(f"Mean Absolute Error(MAE):", {MAE})

print(y_pred)
print(y_test)
print(y_train)
```

در انتها لیست لیبل های مورد انتظار و بدست اماده و آموزشی را(صرفا برای دیدن آنکه در چه وضعیت هستیم) را چاپ کردم تا اندرفیت و اورفیت شدن مدل را

تشخیص دهم و به این گودال آموزشی دچار نشود که خدایوشکر فیت شد و به این مشکلات نخورده است و به خوبی از آن ها پرهیز شده و نرمال است.

۷-تنظیم پارامترها:

- پس از ارزیابی، ممکن است نیاز به تنظیم پارامترهای مدل خود داشته باشید.

```
model = RandomForestRegressor(n_estimators=100, criterion='squared_error',
                              max_depth=11,
                              min_samples_split=2, min_samples_leaf=1,
                              min_weight_fraction_leaf=0.0,
                              max_features=1.0, max_leaf_nodes=None,
                              min_impurity_decrease=0.0,
                              bootstrap=True, oob_score=False, n_jobs=None,
                              random_state=30,
                              verbose=0, warm_start=False, ccp_alpha=0.0,
                              max_samples=None)
```

و بله در انتها نیز با تغییر آن میزان از پارامترهای مدل و آنچه که انقدر اجرا را کند نکند و یا سبب خطای بیشتر نشود، به این نتیجه رسیدم که باید برخی را با تست و تجربه و خواندن داک اینکه هر کدام چه کاری می کند، تغییر داده و در حدود نیم میلیون با دستکاری آن ها، خطا ها تغییر می کند.

البته باید توجه داشت تغییر زیاد و حتی دادن مقادیر خیلی عجیب در خراب کردن مدل بسیار موثر و ممکن است چندین میلیون خطا بر دوش ما اضافه کند. پس با ظرافت تمام دست به تغییر تا آنجا که توانستم زدم.

۸- بهروزرسانی و بهبود:

- مدل خود را به صورت منظم بهروزرسانی کنید و از روش‌های بهبود عملکرد آن استفاده کنید.

از **cross_val_score** برای تست داده‌های ترین استفاده کردم تا از اورفیت شدن جلوگیری کنم و بهبودی در کد صورت گیرد و همانطور که در بخش‌های قبلی گفتم طبق پرینت نتایج نه اورفیت و نه اندرفیت شد و این برای مدل ما بسیار خوب است!

```
scores = cross_val_score(model, X_train_filled, y_train, cv=5)
print("Cross-validated scores:", scores)
```

جالب است بدانیم تغییر CV در زمان اجرای کد بسیار موثر بوده و میتواند از دقیقه تا ثانیه ران تایم ما را درست خوش تغییر کند که با تست فراوان مقادیر مختلف بهمیدم بهترین مقدار برای این پارامتر ولیدیت کردن عدد ۵ است!

از دو روش زد اسکور و باکس پلات و چارک گیری نیز برای Outlier Handling نیز استفاده کردم اما طبق توضیحات کلاسی فرموده بودین نباید داده‌های پرت را حذف کرد و البته در مدل من بود و نبود ان‌ها تاثیر چندان زیادی نداشت و کمک خاصی حتی نمیکرد پس ان‌ها را برداشته اما به صورت کامنت نگهداشتم که مراحل الگوریتمی ان نمایان باشد.

۹- استفاده نمودارها و اشکال:

- برای تفسیر عملکرد کلی مدل از پلات‌های پایتون کمک گرفتم و با رسم دو نمودار میزان دقت مدل (یعنی چقدر انتظار و بدست آمده باهم تفاوت) و میزان خطای مدل (یعنی تفاضل انتظار و بدست آمده یعنی باقی مانده‌ها با مورد انتظاری

که داشتیم) یک تقریب خوبی از نمای کلی عملیات مدل سازی گرفته و به طور چشمی و طبق معیارهای ارزیابی شده حدوداً **۸۸.۵ درصد** مدل به درستی کار کرده که میزان خوبی است.

```
import matplotlib.pyplot as plt

# test ==> actual    /    pred ==> predicted
leftovers = y_test - y_pred
#same as
plt.figure(figsize=(5,2.5))
plt.scatter(y_test, y_pred, alpha=0.4)
plt.title("Y_Test Vs. Y_Pred")
plt.xlabel("Actual Credit_Limit")
plt.ylabel("Predicted Credit_Limit")
plt.plot([y.min(), y.max()], [y.min(), y.max()], "k--", lw=2)
plt.show()

#-----
#errors
plt.figure(figsize=(5,2.5))
plt.scatter(y_pred, leftovers, alpha=0.4)
plt.title("LeftOvers")
plt.xlabel("Predicted Credit_Limit")
plt.ylabel("leftovers")
plt.hlines(y=0, xmin=y_pred.min(), xmax=y_pred.max(), colors="black",
linestyles="--")
plt.show()
```

mohammad_amin_kiani4003613052.ipynb ×

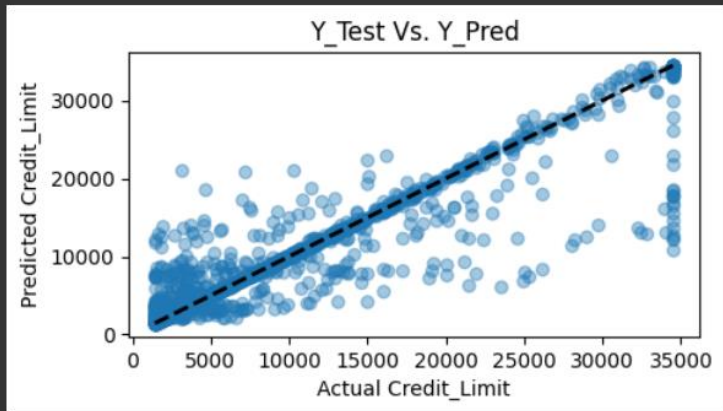
mohammad_amin_kiani4003613052.ipynb > ...

+ Code + Markdown | □ Interrupt ↺ Restart ☰ Clear All Outputs ↻ Go To | 📄 Variables 📖 Outline ...

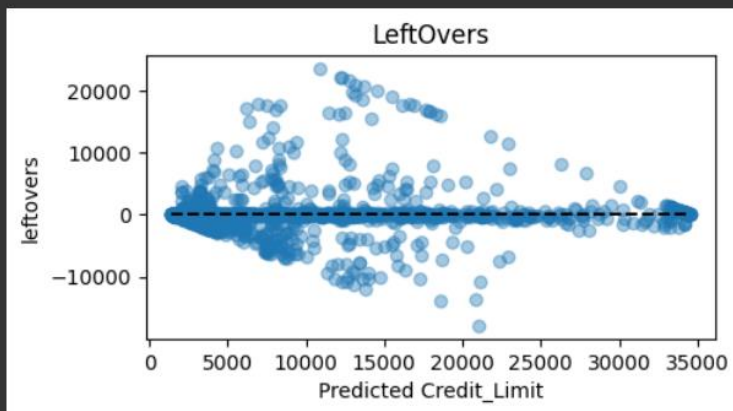
```
plt.hlines(y=0, xmin=y_pred.min(), xmax=y_pred.max(), colors="black", linestyle="--")  
plt.show()
```

[] ↺

...

...

۱۰- خروجی نهایی:

```
terminal Help P1_mohammad_amin_kiani_4003613052
mohammad_amin_kiani4003613052.ipynb X
mohammad_amin_kiani4003613052.ipynb > ...
+ Code + Markdown | ▶ Run All ↺ Restart ⌵ Clear All Outputs | 📄 Variables ☰ Outline ...
▶ ▾
[563] ✓ 1m 26.6s
... Cross-validated scores: [0.87427945 0.88789092 0.89407893 0.88386803 0.86849409 0.90149
0.90841 0.8452516 0.83307374 0.86440827 0.85893987 0.8901061
0.84310115 0.88582307 0.84570889]
R2 error: {0.8866433225335595}
Mean Squared Error(MSE): {9310632.473598758}
R Mean Squared Error(RMSE): {3051.332901143164}
Mean Absolute Error(MAE): {1143.055938833378}
[ 9920.0713577 1812.89917826 3876.54205631 ... 1494.91665485
4791.32343637 34407.71774383]
2021 9959.0
5513 1842.0
5944 3976.0
9458 31832.0
5756 4478.0
...
7860 4348.0
4010 2592.0
6235 1438.3
9848 4063.0
5099 34516.0
Name: Credit_Limit, Length: 2027, dtype: float64
6199 1511.0
6690 1816.0
5907 2003.0
9310 12100.0
...
3238 3490.0
7701 2448.0
3708 34516.0
Name: Credit_Limit, Length: 8105, dtype: float64
Output is truncated. View as a scrollable element or open in a text editor. Adjust cell output settings...
```

٩-مراجع

- [1] <https://github.com>
- [2] <https://stackoverflow.com/questions>
- [3] <https://www.wikipedia.org/>
- [4] <https://scikit-learn.github.io>
- [5] https://scikit-learn.org/stable/supervised_learning.html
- [6] <https://pandas.pydata.org/>
- [7] <https://builtin.com/data-science/random-forest-python>
- [8] <https://www.geeksforgeeks.org/random-forest-regression-in-python/>
- [9] <https://medium.com/@brandon93.w/regression-model-evaluation-metrics-r-squared-adjusted-r-squared-mse-rmse-and-mae-24dcc0e4cbd3>
- [10] <https://stats.stackexchange.com/questions/618544/how-to-choose-between-r2-and-mse-scores>